

**Аналіз регуляторного впливу
до проекту наказу Міністерства юстиції України “Про затвердження
Порядку повідомлення власником документів Національного архівного
фонду державної архівної установи про намір здійснити їх відчуження та
про набуття власником права власності на ці документи, а також
придбання державною архівною установою документів Національного
архівного фонду у разі їх продажу”**

**1. Визначення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом
державного регулювання**

Проект наказу Міністерства юстиції України “Про затвердження Порядку повідомлення власником документів Національного архівного фонду державної архівної установи про намір здійснити їх відчуження та про набуття власником права власності на ці документи, а також придбання державною архівною установою документів Національного архівного фонду у разі їх продажу” розроблено Державною архівною службою України відповідно до статті 10 Закону України “Про Національний архівний фонд та архівні установи”.

На підставі зазначеного Закону передбачається така норма:

“Право власності на документ Національного архівного фонду (далі – НАФ), який не належить державі, територіальним громадам, переходить лише за умови та після попереднього письмового повідомлення центрального органу виконавчої влади у сфері архівної справи і діловодства або уповноважених ним архівних установ про намір здійснити відчуження документа. У разі продажу документа НАФ держава має переважне право на його купівлю за ціною, оголошеною для продажу. У разі відмови від здійснення цього права чи нездійснення його протягом місяця з дня одержання повідомлення власник або уповноважена ним особа мають право на продаж документа. Переважне право держави на купівлю документа, що перебуває у приватній власності, не застосовується, якщо його покупцем є діти, дружина або чоловік, батьки, рідні брати і сестри, дід та баба як з боку батька, так і з боку матері.

Власник, до якого перейшло право власності на документ НАФ, зобов'язаний письмово повідомити про це орган виконавчої влади у сфері архівної справи і діловодства або уповноважену ним архівну установу”.

На даний час існував механізм проведення цієї процедури, затверджений наказом Держкомархіву України від 30.07.2007 № 114 “Про затвердження Порядку повідомлення власником документів Національного архівного фонду державної архівної установи про намір здійснити їх відчуження та про набуття права власності на ці документи, а також придбання державною архівною установою документів Національного архівного фонду у разі їх продажу”.

zareestrovanoМУ в Міністерстві юстиції України 03.12.2007 за № 1332/14599, який втратив чинність.

Власники документів НАФ до цього часу не повідомляли архівні установи про намір здійснити передачу права власності на ці документи.

Цей регуляторний акт поширюється на Державну архівну службу України (далі – Укрдержархів), центральні державні архіви, Державний архів в Автономній Республіці Крим, державні архіви областей, міст Києва і Севастополя (далі – державні архівні установи), фізичних і юридичних осіб – власників документів НАФ.

2. Визначення цілей державного регулювання

Метою цього наказу є контроль з боку державних архівних установ за рухом документів НАФ, що не належать державі, територіальним громадам, визначення процедури повідомлення власником документів НАФ державної архівної установи про намір здійснити їх відчуження та про набуття власником права власності на ці документи та реалізація переважного права придбання державною архівною установою цих документів, має забезпечити проект регуляторного акта.

3. Визначення та оцінка прийнятих альтернативних способів досягнення зазначених цілей, аргументація щодо переваги обраного способу

Серед можливих способів досягнення зазначених цілей найбільш прийнятними вбачаються такі:

внесення змін до окремих норм Основних правил роботи державних архівів України (далі – Правила), які пропонується зареєструвати в Міністерстві юстиції України як нормативно-правовий акт;

видання окремого Порядку повідомлення власником документів Національного архівного фонду державної архівної установи про намір здійснити їх відчуження та про набуття власником права власності на ці документи, а також придбання державною архівною установою документів Національного архівного фонду, заявлених до відчуження.

Перший спосіб не може бути прийнятним, тому що зазначені Правила є суто відомчим нормативним актом, який не може регулювати відносини державних архівних установ та власників документів НАФ.

Другий спосіб видається найбільш прийнятним, оскільки окремий нормативно-правовий акт, зареєстрований в Міністерстві юстиції України, забезпечить чітке визначення відносин державних архівних установ з власниками документів НАФ.

4. Описання механізму і заходів, які пропонується застосувати для розв'язання проблеми

Проектом пропонується затвердити Порядок як нормативно-правовий акт.

Представлений проект регуляторного акта передбачає роз'яснення механізму повідомлення власником документів НАФ державної архівної установи про намір здійснити їх відчуження та про набуття власником права власності на ці документи, а також придбання державною архівною установою документів НАФ, заявлених до відчуження.

Акт має загальнодержавний характер.

Акт доводиться до відома суб'єктів відносин через засоби масової інформації, офіційний веб-портал Укрдержархіву в мережі Інтернет тощо.

5. Обґрунтування можливості досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акта

Впровадження цього регуляторного акта дозволить чітко визначити процедуру повідомлення власником документів НАФ державної архівної установи про намір здійснити їх відчуження та про набуття власником права власності на ці документи, оптимізувати процедуру реєстрації і підтвердження державною архівною установою отримання повідомлення, а у разі купівлі документів НАФ, переважного права на їх придбання.

З цією метою пропонуються зразки повідомлень, які власник надає державній архівній установі. Встановлюється порядок обліку даних документів державною архівною установою.

Можливість досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акта полягає у дотриманні норм, які встановлюються цим актом.

6. Визначення очікуваних результатів прийняття акта

Впровадження зазначеного регуляторного акта дозволить забезпечити:

нагляд за обігом документів НАФ, зробити його чітким, прозорим;

реалізувати переважне право придбання державною архівною установою цих документів;

захист законних інтересів держави, юридичних і фізичних осіб – власників документів НАФ;

недопущення зловживань у цій сфері суспільних відносин, а також забезпечення належного державного обліку та збереженості документів НАФ.

У результаті впровадження регуляторного акта очікують такі вигоди та витрати для об'єктів впливу:

Об'єкт впливу	Вигоди	Витрати
Держава	Забезпечення державного регулювання та контролю за обігом документів НАФ та реалізації переважного права придбання	Можливі додаткові витрати з Державного бюджету України за умови укладення угоди про купівлю документів

	державною архівною установою цих документів	НАФ, що перебувають у приватній власності, за ціною оголошеною для продажу
Громадяни – власники документів НАФ	Реалізація права власності на ці документи	Витрати відсутні
Юридичні особи – власники документів НАФ	Реалізація права власності на ці документи	Витрати відсутні

В результаті прийняття регуляторного акта не очікується виникнення негативних факторів.

7. Визначення показників результативності регуляторного акта

Прогнозні показники результативності регуляторного акта:

а) видатки з державного бюджету передбачаються за умови придбання державою документів НАФ, тому їх розмір неможливо передбачити;

б) кількість суб'єктів, на які поширюватиметься дія акта, неможливо передбачити, але їх кількість постійно зростатиме з впровадженням зазначеного регуляторного акта;

в) додаткових витрат з бюджетів усіх рівнів та залучення особистих коштів громадян для впровадження зазначеного акта не передбачається;

г) реальний результат від запровадження даного регуляторного акта може бути відчутний через декілька місяців. Цей термін залежить від швидкості надходження повідомлень власників документів НАФ про намір здійснити їх відчуження (продаж, дарування, міна) та набуття права власності на ці документи, а також придбання державною архівною установою документів НАФ, заявлених до відчуження;

д) рівень поінформованості власників документів НАФ з основних положень акта високий. Цей рівень забезпечується опублікуванням регуляторного акта на офіційному веб-порталі Укрдержархіву, ознайомленням з запропонованими актом положеннями власників документів НАФ, на яких поширюється дія акта.

Загалом, не можна визначити прямих кількісних показників результативності впровадження цього акта. Проте, можливе застосування опосередкованих показників результативності, таких як:

кількість повідомлень власників (юридичних і фізичних осіб) документів НАФ, які не належать державі, територіальним громадам, про намір здійснити їх відчуження (продаж, дарування, міна);

кількість повідомлень власників документів НАФ про набуття права власності на ці документи;

кількість придбаних державною архівною установою документів НАФ, заявлених до відчуження (продажу).

Регуляторний акт досягне своєї мети, якщо власники документів НАФ та державні архівні установи будуть суворо дотримуватися норм та положень цього регуляторного акта.

8. Обґрунтування строку дії акта

Строк дії акта починається з моменту опублікування і має діяти на постійній основі.

9. Визначення заходів, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися шляхом аналізу відомчої статистичної звітності щодо застосування Порядку.

10. Заходи за допомогою яких буде здійснюватись відстеження результативності дії акта

Базове відстеження результативності даного регуляторного акта буде проведено до дня набрання чинності цим регуляторним актом.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено через рік з дати набрання ним чинності.

Періодичні відстеження результативності регуляторного акта будуть здійснюватися один раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Для визначення результативності проекту будуть використані наведені вище показники.

Відстеження результативності регуляторного акта буде проводитися шляхом порівняння з попередніми періодами:

аналізу інформації щодо кількості повідомлень власників (юридичних і фізичних осіб) документів НАФ, які не належать державі, територіальним громадам, про намір здійснити їх відчуження (продаж, дарування, міна);

аналізу інформації щодо кількості повідомлень власників документів НАФ про набуття права власності на ці документи;

аналізу інформації щодо кількості придбаних державною архівною установою документів НАФ, заявлених до відчуження (продажу).

Відповідальними за обробку інформації є державні архівні установи.